

Vrijheid onder voorwaarden als alternatief voor de voorlopige hechtenis: gebruik en duur van de maatregel

Alexia Jonckheere ^{a *}

^a Onderzoeksassistente, Operationele Directie (OD) Criminologie van het Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie (NICC) (Corresp.: alexia.jonckheere@just.fgov.be).

* Met dank aan Eric Maes en Benjamin Mine voor hun waardevolle opmerkingen.

Inleiding

Vrijheid onder voorwaarden (VOV) is een maatregel waarvan onderzoeksrechters, onderzoeksgerechten en vonnisgerechten gebruik kunnen maken. Concreet houdt deze maatregel in dat een verdachte vrijgelaten wordt of in vrijheid blijft, maar alleen als hij één of meerdere voorwaarden respecteert, en dit gedurende een nader te bepalen periode die de drie maanden niet mag overschrijden. De VOV kan vervolgens met een nieuwe periode verlengd worden, maar telkens hoogstens met 3 maanden¹. De opvolging van de VOV wordt over het algemeen uitgevoerd door de justitiehuizen.

Verschillende wetenschappelijke publicaties die de laatste jaren verschenen zijn, wijzen op een toenemend gebruik van de VOV. Globaal genomen

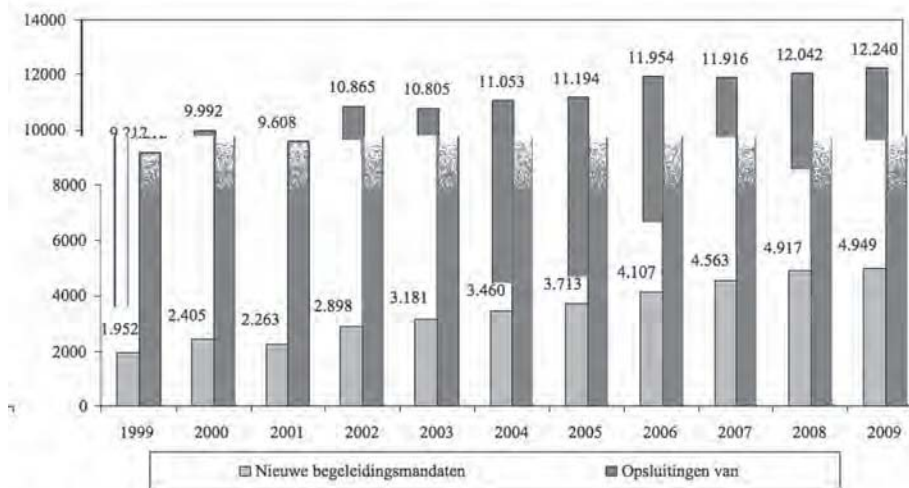
zou het gebruik ervan onophoudelijk gestegen zijn sinds de invoering door de wet van 20 juli 1990². Met voorliggende bijdrage wensen we deze vaststelling uit te diepen, in het bijzonder door de volgende vragen te beantwoorden: 1) stellen we in alle justitiehuizen dezelfde tendensen vast met betrekking tot VOV?; 2) wat is de duur van deze maatregel? Onze analyses hebben betrekking op een periode van 5 jaar, van 2005 tot 2009³.

In wat volgt bespreken we eerst enkele recente tendensen inzake de voorlopige hechtenis en de VOV, op basis van officiële rapporten zoals de jaar-rapporten « Justitie in cijfers » van de FOD Justitie en het activiteitenrapport van het Directoraat-Generaal Justitiehuizen (DGI). Vervolgens diepen we deze algemene tendensen verder uit aan de hand van nieuwe data afkomstig van extracties uit de SIPAR-databank.

1. Voorlopige hechtenis en VOV: algemene tendensen op basis van officiële rapporten

De vrijheid (of invrijheidstelling) onder voorwaarden werd ingevoerd door de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis. Doel van deze maatregel is om zoveel mogelijk te vermijden dat personen die voorlopig geacht worden onschuldig te zijn, opgesloten worden. De VOV diende de voorlo-

Fig.1 Evolutie van de VH (N opsluitingen van verdachten) en de VOV (N nieuwe begeleidingsmandaten van personen vrijgelaten onder voorwaarden binnen de justitiehuizen) (1999-2009)

Bron : Justitie in cijfers 2010 – FOD Justitie

pige hechtenis te vervangen in die gevallen waarbij aan de voorwaarden voor voorlopige hechtenis werd voldaan en men de voorlopige hechtenis zou bevelen of handhaven. Destijds werden daarnaast nog meer wetgevende initiatieven genomen: de wetgever besliste eveneens om de toelaatbaarheidsdrempel voor de voorlopige hechtenis te verhogen van 3 maanden tot één jaar⁴ en de garanties inzake de rechten van de verdediging te verbeteren.

Met de komst van de maatregel nam het gebruik van de voorlopige hechtenis (VH) niet af. Het aantal personen dat opgesloten zat onder aanhoudingsmandaat daalde begin de jaren 1990 wel in enige mate, maar in 1992 deed zich weer een nieuwe stijging voor. Sinds de jaren 2000 blijkt deze stijging een aanhoudende tendens te zijn⁵. Zo bedroeg het aantal personen dat opgesloten werd onder aanhoudingsmandaat in 1999 9.212, terwijl het tien jaar later, in 2009, al 12.240 opsluitingen van voorlopig gehechten betrof⁶.

Wat het aantal vrijheden/in vrijheidstellingen onder voorwaarden (VOV) betreft, wordt het laatste decennium een aanzienlijke toename vastgesteld: in tien jaar tijd is het aantal nieuwe mandaten dat jaarlijks wordt toegewezen aan de justitiehuisen meer dan verdubbeld, van 1.952 nieuwe begeleidingen van personen vrijgelaten onder voorwaarden in 1999 naar 4.949 in 2009⁷.

In 2010 tekende zich echter een breuk af in deze stijgende tendens: het DGJ publiceerde recentelijk

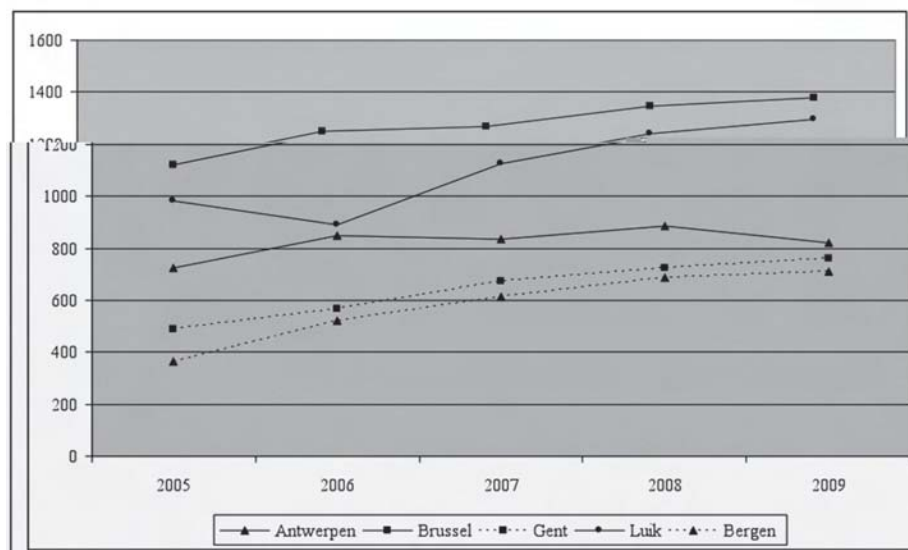
een rapport waarin vermeld wordt dat het aantal begeleidingen van personen vrijgelaten onder voorwaarden dat jaar zou afgenomen zijn tot 4.439⁸. Wanneer we het totaal van de opsluitingen onder aanhoudingsmandaat en begeleidingen van personen vrijgelaten onder voorwaarden bekijken, dan kunnen we vaststellen dat begeleidingen in het kader van deze alternatieve maatregel een steeds grotere proportie innemen. Zo was er in 1999 1 begeleidingsmandaat van personen vrijgelaten onder voorwaarden (VOV) voor 4,7 opsluitingen van voorlopig gehechten. In 2009 kon 1 begeleidingsmandaat in het kader van de VOV geteld worden voor 2,7 opsluitingen van voorlopig gehechten. Met andere woorden: het aantal begeleidingsmandaten van personen vrijgelaten onder voorwaarden neemt proportioneel sterker toe dan het aantal opsluitingen onder aanhoudingsmandaat.

2. VOV: gebruik en duur van de maatregel gebaseerd op extracties uit SIPAR

2.1. Gebruik van VOV per ressort van het hof van beroep

Tussen 2005 en 2009 is het aantal nieuwe begeleidingsmandaten van personen vrijgelaten onder voorwaarden dat jaarlijks aan de justitiehuisen wordt toegewezen, globaal genomen gestegen. Uit figuur 2 valt af te leiden dat de verschillende

Fig. 2. Evolutie van het aantal nieuwe begeleidingsmandaten VOV, per ressort van het hof van beroep

ressorten van het hof van beroep niettemin uiteenlopende evoluties kennen. De cijfers hebben betrekking op de plaats van uitvoering, met name de woonplaats van de justitiabele, en niet op de plaats van de beslissende instantie⁹. Voor het ressort van het hof van beroep van Antwerpen kan geen lineaire evolutie vastgesteld worden voor de 5 onderzochte jaren, terwijl de andere ressorten van het hof van beroep wel een progressieve stijging van het aantal begeleidingen van personen vrijgelaten onder voorwaarden kenden (met uitzondering van het ressort Luik, in 2006).

De justitiehuisen van het ressort van het hof van beroep van Brussel stonden in 2009 in voor het grootste aantal nieuwe begeleidingen van personen vrijgelaten onder voorwaarden (N=1.378), op de voet gevolgd door de justitiehuisen van het ressort Luik (N=1.297). Interessant is de vaststelling dat het aantal begeleidingen in dat ressort een grotere toename kende, in vergelijking met het ressort van Antwerpen: beide ressorten kregen in 2006 een gelijkaardig aantal mandaten toegewezen (889 werden toegewezen aan Luik en 850 aan Antwerpen), terwijl Luik er in 2009 1.297 ontving en de justitiehuisen van het ressort van het hof van beroep van Antwerpen slechts 823.

2.2. Gebruik van de VOV per justitiehuis

Wanneer we de situatie van de justitiehuisen onderling vergelijken, dan kunnen we het volgende vaststellen.

Tab. 1. Evolutie van het aantal nieuwe begeleidingsmandaten VOV, per ressort en justitiehuis

Ressort	Justitiehuizen	2005	2006	2007	2008	2009
Antwerpen	Antwerpen	356	442	372	381	333
	Hasselt	84	94	101	105	147
	Mechelen	98	113	129	146	123
	Tongeren	63	95	93	72	93
	Turnhout	124	106	138	179	127
	<i>Ressort</i>	<i>725</i>	<i>850</i>	<i>833</i>	<i>883</i>	<i>823</i>
Brussel	Brussel (NL)	122	226	161	171	180
	Brussel (FR)	782	866	914	965	990
	Leuven	117	66	111	112	98
	Nijvel	99	90	82	98	110
		<i>Ressort</i>	<i>1120</i>	<i>1248</i>	<i>1268</i>	<i>1346</i>
Gent	Brugge	54	73	114	118	140
	Dendermonde	90	99	105	102	68
	Gent	180	211	272	278	310

Ressort	Justitiehuizen	2005	2006	2007	2008	2009
	Ieper	22	21	41	49	56
	Kortrijk	63	67	37	90	77
	Oudenaerde	64	73	77	61	84
	Veurne	18	25	25	27	26
	<i>Ressort</i>	<i>491</i>	<i>569</i>	<i>671</i>	<i>725</i>	<i>761</i>
Luik	Aarlen	30	36	24	17	19
	Dinant	13	9	15	51	75
	Eupen	48	34	58	59	38
	Hoei	36	44	32	43	45
	Luik	568	504	638	718	674
	Marche-en-Famenne	41	62	72	51	62
	Namen	171	138	186	216	270
	Neufchâteau	21	11	13	23	14
	Verviers	55	51	89	63	100
	<i>Ressort</i>	<i>983</i>	<i>889</i>	<i>1127</i>	<i>1241</i>	<i>1297</i>
Bergen	Charleroi	196	278	351	406	427
	Bergen	128	168	197	193	209
	Doornik	41	76	66	88	74
		<i>Ressort</i>	<i>365</i>	<i>522</i>	<i>614</i>	<i>687</i>
België		3684	4078	4513	4882	4969

In de eerste plaats valt op dat het aantal begeleidingen van personen vrijgelaten onder voorwaarden globaal genomen gestegen is tussen 2005 en 2009, maar dat niet alle justitiehuisen een dergelijke toename kennen. Wanneer we de situatie in 2005 vergelijken met deze in 2009, dan blijkt het aantal begeleidingen afgenomen te zijn in de justitiehuisen van Antwerpen, Leuven, Dendermonde, Aarlen, Eupen en Neufchâteau. Het gaat echter niet om een afname die zich progressief voordeed, over vijf jaar heen.

Ook kunnen we op basis van de nieuwe begeleidingsmandaten die de justitiehuisen in 2009 opvolgden, vaststellen dat vijf justitiehuisen zich onderscheiden, in die zin dat ze elk meer dan 300 mandaten toegewezen kregen: het justitiehuis van Brussel (Franstalig) (dit kreeg in 2009 19,9% van het totale aantal nieuwe begeleidingsmandaten) en dat van Luik (13,6%), Charleroi (8,6%), Antwerpen (6,7%) en Gent (6,2%).

Eveneens belangrijk om te vermelden is dat het justitiehuis van Luik een relatief groot aantal VOV's opvolgde, in vergelijking met het justitiehuis van Antwerpen en rekening houdende met het aantal voorlopige hechtenissen binnen beide arrondissementen. Het is inderdaad zo dat het justitiehuis van Luik in 2008 instond voor bijna het dubbele aantal begeleidingen in vergelijking

met Antwerpen, en dat terwijl binnen het arrondissement Antwerpen (N=1.808) bijna twee maal meer aanhoudingsmandaten uitgevaardigd werden ten opzichte van Luik (N=1.065)¹⁰.

De situatie van het justitiehuis van Charleroi is ook bijzonder interessant om te vermelden, in die zin dat het aantal toegewezen begeleidingsmandaten in het kader van VOV er meer dan verdubbelde tussen 2005 en 2009, van 196 tot 427 mandaten. Bovendien gaat het om een constante toename.

De tabel maakt ten slotte duidelijk dat de VOV minder vaak wordt gebruikt in het noorden van België, in vergelijking met het zuiden. Het is inderdaad een interessante vaststelling dat in 2009 62,5% van de nieuwe begeleidingsmandaten van personen vrijgelaten onder voorwaarden werd toegewezen aan een Franstalig justitiehuis, ten opzichte van 37,5% aan een Nederlandstalig justitiehuis. Deze tendens laat zich opmerken voor alle vijf jaren die geanalyseerd werden.

Hoewel uit bovenstaande gegevens blijkt dat de VOV, net als de voorlopige hechtenis¹¹, het voorwerp vormt van een criminaliteitsbeleid dat varieert naargelang het gerechtelijk arrondissement, zijn verdere analyses noodzakelijk om de besluitvormingslogica te vatten die aan de basis ligt van deze tendensen.

2.3. Duur van de VOV

Om de duur van de VOV te kennen, vergeleken we de datum waarop de begeleidingsmandaten afgesloten werden met de datum waarop de justitieuhuizen de mandaten ontvingen. We kozen er dus voor om de duur van de effectieve begeleiding van de justitiabelen te tellen en niet de duur van de gerechtelijke maatregel, waarvoor we zouden moeten kijken naar de datum waarop de gerechtelijke autoriteit besliste over de (in) vrijheid(stelling) onder voorwaarden¹².

We berekenden de duur in termen van dagen, en dit voor de 5 justitieuhuizen die in 2009 meer dan 300 nieuwe mandaten toegewezen kregen: Antwerpen, Brussel (Franstalig), Charleroi, Gent en Luik.

De hierna volgende tabel geeft zowel de gemiddelde duur als de mediaan van de duur van de mandaten weer, per jaar. Het is aangewezen om rekening te houden met de mediaan, in die mate

dat extreme waarden (een asymmetrische verdeling van de gegevens) de gemiddelde duur doen toenemen. Daarnaast vermelden we in de tabel het aantal begeleidingsmandaten in het kader van VOV dat afgesloten werd binnen elk van de vijf justitieuhuizen in de loop van de bekeken periode.

Wanneer we de *mediaan* bekijken, dan blijkt de duur van de begeleidingsmandaten van personen vrijgelaten onder voorwaarden bijzonder stabiel gebleven te zijn in de justitieuhuizen van Antwerpen en Luik, in de loop van de vijf jaren die we bekeken. De waarde van de mediaan schommelt er tussen 85 en 87 dagen voor het justitiehuis van Luik en tussen 87 en 90 dagen voor het justitiehuis van Antwerpen. Dit wijst erop dat men binnen deze justitieuhuizen weinig geneigd is om de VOV te verlengen na de eerste wettelijke periode van drie maanden. Dit blijkt des te meer het geval voor het justitiehuis van Luik, waar een *gemiddelde* duur geldt die schommelt tussen 87,77 dagen in 2009 en 94,03 dagen in 2005.

De *mediaan* van de justitieuhuizen van Gent en Charleroi neemt de laatste jaren af: terwijl ze in 2005-2006 nog schommelde tussen 165 en 183, bedroeg ze in 2009 slechts 89 (Gent) en 99 (Charleroi). Justitiabelen die door deze justitieuhuizen opgevolgd worden, lijken dus een steeds kortere VOV opgelegd te krijgen.

Wat de VOV's betreft die de justitieuhuizen van Brussel (Franstalig) opvolgen, blijkt dat de *mediaan* van de duur gevoelig hoger ligt dan deze in de overige vier justitieuhuizen. Bovendien blijkt ze relatief stabiel gebleven te zijn in de loop van de vijf jaren die bekeken werden, tussen 181 (in 2006) en 187 (in 2008), hetzij ongeveer 6 maanden. Het lijkt erop dat de maatregel van VOV regelmatig verlengd wordt na afloop van de eerste drie maanden.

Ten slotte stellen we vast dat de duur van begeleidingsmandaten van personen vrijgelaten onder voorwaarden langer is dan de duur van de voorlopige hechtenis, zoals deze vastgesteld werd in voorgaand onderzoek¹³. Kan dit verklaard worden doordat dossiers waarin geen sprake is van opsluiting minder prioritair geacht worden? Ook hier nodigen de eerste reflecties vanuit SIPAR uit tot nieuwe analyses om na te gaan welke de rol is van het criminaliteitsbeleid. Op zijn minst dienen

Tab.2. Duur van de begeleidingsmandaten (aantal dagen)
van personen vrijgelaten onder voorwaarden, per jaar van afsluiting

Jaar van afsluiting	Justitiehuisen	Antwerpen	Brussel (FR)	Charleroi	Gent	Luik
2009	N	315	965	431	348	704
	Gemiddelde	115,20	237,71	168,47	146,36	87,77
	Mediaan	89,00	187,00	99,00	91,00	86,00
2008	N	381	932	351	275	683
	Gemiddelde	109,12	241,01	163,59	147,27	89,22
	Mediaan	89,00	187,00	99,00	91,00	86,00
2007	N	375	906	323	238	622
	Gemiddelde	103,25	232,62	162,25	148,22	89,37
	Mediaan	87,00	184,00	99,00	91,00	86,00
2006	N	442	792	273	218	517
	Gemiddelde	105,10	234,32	188,93	157,11	88,36
	Mediaan	88,00	181,00	175,00	165,00	87,00
2005	N	381	697	183	188	542
	Gemiddelde	117,30	236,00	204,64	213,04	94,0
	Mediaan	90,00	185,00	183,00	178,00	87,0

we ons vragen te stellen bij het alternatief dat de VOV in werkelijkheid biedt: is het niet opmerkelijk dat een vervangingsmaatregel langer duurt dan de maatregel die ze dient te vervangen? Deze vaststelling lijkt ons ook vraagtekens te plaatsen bij de relevantie van een maximale duur van 3 maanden zoals deze momenteel voorzien wordt: is het niet aangewezen om een kortere duur te voorzien, om zo het uitzonderlijke karakter van de maatregelen voorafgaand aan het vonnis te garanderen?

Conclusie

De gegevens die in SIPAR, de databank van de justitiehuisen, geregistreerd staan, maken het mogelijk om vaststellingen die gedaan worden op basis van officiële rapporten van de FOD Justitie uit te diepen en zelfs te nuanceren. Uit deze officiële bronnen bleek dat de VOV, net als de voorlopige hechtenis, de laatste jaren in toenemende mate aangewend wordt. De nieuwe gegevens die in voorliggende bijdrage gepresenteerd worden, nuanceren echter deze vaststelling; ze tonen aan dat het aantal begeleidingsmandaten in het kader van VOV die de justitiehuisen tussen 2005 en 2009 toevertrouwd kregen, inderdaad globaal genomen gestegen is, maar dat niet alle justitiehuisen een dergelijke toename kenden, bijvoorbeeld dit van Antwerpen. Uit de gegevens kunnen we ook de duur van de (in) vrijheid(stelling) onder voorwaarden afleiden. Zo stellen we vast dat deze duur in bepaalde justitiehuisen (bijvoorbeeld Luik en Antwerpen) beperkt blijft tot de eerste wettelijk voorziene

periode van drie maanden, terwijl andere justitiehuisen (zoals dat van Franstalig Brussel) deze periode ruim overschrijden, wat erop wijst dat VOV's regelmatig verlengd worden. Het is niet mogelijk om op basis van de SIPAR-gegevens de onderliggende logica te begrijpen, maar wel wijzen deze data erop dat het criminaliteitsbeleid op dat vlak verschilt naargelang het gerechtelijk arrondissement.

Referenties

- DAENINCK, PH., JONCKHEERE, A., DELTENRE, S., MAES, E., & VANNESTE, CH. (promotor) (2005) *Onderzoek inzake de voorlopige hechtenis. Analyse van de juridische mogelijkheden om de toepassing van de voorlopige hechtenis te verminderen* (onderzoeksrapport, nr. 13). Brussel: Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie.
- DIRECTORAAT-GENERAAL JUSTITIEHUIZEN (2010). *Activiteitenrapport*. Brussel: Federale Overheidsdienst Justitie.
- FIEUWS, E. (2010). Hoe punitief zijn de Belgische justitiehuisen? Reflecties en duiding vanuit het justitiehuis Mechelen. In I. AERTSEN, K. BEYENS, T. DAEMS, & E. MAES (Ed.), *Hoe punitief is België?* (pp 177-189). Antwerpen, Apeldoorn: Maklu.
- FOD Justitie (2010). *Justitie in cijfers*. Brussel: Federale Overheidsdienst Justitie.
- JONCKHEERE, A., & MAES, E. (2010). Opgesloten of vrij onder voorwaarden in het kader van het vooronderzoek in strafzaken? Analyse van het profiel van verdachten onder aanhoudingsmandaat en vrij onder voorwaarden (VOV) op basis van justitiële databanken (jaar 2008). In L. PAUWELS, S.

DE KEULENAER, S. DELTENRE, L. DESCHAMPS, H. ELFFERS, J. FORCEVILLE, J. GOETHALS, R. KERKAB, E. MAES, S. PLEYSIER, P. PONSAAERS, & E. VAN DAEL (Ed.), *Criminografische ontwikkelingen: van (victim)-survey tot penitentiaire statistiek* (pp 107-140). Antwerpen, Apeldoorn: Maklu.

MAES, E., & JONCKHEERE, A. (2011). Kenmerken van personen geplaatst onder aanhoudingsmandaat en/of vrij onder voorwaarden. In E. MAES, & A. JONCKHEERE (Ed.), *De voorlopige hechtenis en haar alternatieven. Onderzoekers en actoren in debat* (pp 35-55). Gent: Academia Press.

MAES, E. (2010). Evoluties in punitiviteit: lessen uit de justitiële statistieken. In I. AERTSEN, K. BEYENS, T. DAEMS, & E. MAES (Ed.), *Hoe punitief is België?* (pp 43-83). Antwerpen, Apeldoorn: Maklu

VANDERMEERSCH D., & DEJEMEPPE, B. (Dir.), (2011). *Détention préventive : 20 ans après ?*. Bruxelles: Larcier. Wet 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, BS 14 augustus 1990 ("Voorlopige Hechteniswet").

¹ Artikel 35, §1er en 36 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis.

² Zie bijvoorbeeld E. Fieuws, "Hoe punitief zijn de Belgische justitiehuisen? Reflecties en duiding vanuit het justitiehuis Mechelen", in I. AERTSEN, K. BEYENS, T. DAEMS en E. MAES, *Hoe punitief is België?* (reeks *Panopticon Libri*, nr. 2), Antwerpen/Apeldoorn, Maklu, 2010, pp.177-189; A. JONCKHEERE en E. MAES, "Opgesloten of vrij onder voorwaarden in het kader van het vooronderzoek in strafzaken? Analyse van het profiel van verdachten onder aanhoudingsmandaat en vrij onder voorwaarden (VOV) op basis van justitiële databanken (jaar 2008)", in L. PAUWELS, S. DE KEULENAER, S. DELTENRE, L. DESCHAMPS, H. ELFFERS, J. FORCEVILLE, J. GOETHALS, R. KERKAB, E. MAES, S. PLEYSIER, P. PONSAAERS en E. VAN DAEL (ed.), *Criminografische ontwikkelingen: van (victim)-survey tot penitentiaire statistiek* (reeks *Panopticon Libri*, nr. 3), Antwerpen/Apeldoorn, Maklu, 2010, pp.107-140; D. VANDERMEERSCH et B. DEJEMEPPE (dir.), *Détention préventive : 20 ans après ?*, Bruxelles, Larcier, 2011, 190p.

³ Deze analyses kaderen binnen een lopend onderzoek dat de wetenschappelijke exploitatie van de databank van de justitiehuisen (SIPAR) beoogt. Dit onderzoek wordt uitgevoerd binnen de OD Criminologie van het NICC. De justitiehuisen zijn sinds 2005 verplicht om gebruik te maken van SIPAR.

⁴ Artikel 16, §1, van de wet van 20 juli 1990.

⁵ E. MAES, « Evoluties in punitiviteit: lessen uit de justitiële statistieken », in I. AERTSEN,

K. BEYENS, T. DAEMS en E. MAES, *Hoe punitief is België?*, op.cit., pp.70-71.

⁶ FOD Justitie, *Justitie in cijfers*, Brussel, 2010, p.57.

⁷ FOD Justitie, *Justitie in cijfers*, Brussel, 2010, p.67.

⁸ FOD Justitie, Directoraat-Generaal Justitiehuisen, *Activiteitenrapport 2010*, p.262.

⁹ Aangezien de wet betreffende de voorlopige hechtenis niet preciseerd welke justitiehuis territoriaal bevoegd is, heeft het DGJ deze bevoegdheid verduidelijkt in een interne werknota.

¹⁰ E. MAES en A. JONCKHEERE, « Kenmerken van personen geplaatst onder aanhoudingsmandaat en/of vrij onder voorwaarden », in E. MAES en A. JONCKHEERE (ed.) (m.m.v. D. BURSSENS, B. MINE, C. TANGE), *De voorlopige hechtenis en haar alternatieven. Onderzoekers en actoren in debat*, Gent, Academia Press, 2011, p.43.

¹¹ P. DAENINCK, A. JONCKHEERE, S. DELTENRE, E. MAES en C. VANNESTE (promotor), *Recherche sur la détention préventive. Analyse des moyens juridiques susceptibles de réduire la détention préventive/ Onderzoek inzake de voorlopige hechtenis. Analyse van de juridische mogelijkheden om de toepassing van de voorlopige hechtenis te verminderen* (rapport de recherche, n°13), Brussel, Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie, 2004-2005, 369p.

¹² We dienen op te merken dat in de extractie bepaalde mandaten stonden vermeld die afgesloten werden op dezelfde dag dat ze toekwamen bij een justitiehuis. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer het justitiehuis van mening is dat de opdracht die ze toegewezen kreeg, niet kan uitgevoerd worden.

¹³ E. MAES en A. JONCKHEERE, « Kenmerken van personen geplaatst onder aanhoudingsmandaat en/of vrij onder voorwaarden », op.cit., p.52. Op te merken valt dat het niet mogelijk is om op basis van de beschikbare gegevens te weten hoe vaak VOV werd voorafgegaan door VH. Dergelijke combinaties kunnen uiteraard ook een invloed hebben op de duur van de VOV.